

קובץ

האור לחיים

שנה
שביעית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת תרומה תשפ"ד

אמרי-העובת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	
18:41	18:02	* 17:10	י-ם
18:37	18:00	17:08	ת"א
18:37	18:01	17:09	חיפה
18:40	18:02	17:10	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 16:50

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:
orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת תרומה תשפ"ד

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהר"ך" - חומש שמות

1 ..... טעמו וראו כי טוב ה'

פרשה למעשה:

11 ..... נתינה שלמה

19 ..... אהבת ה', אהבת ישראל ואהבת התורה

טעמו וראו כי טוב ה'

שהיא אשתך. אלא זו טובה עשה לי, שכל מקום שאתה הולך - קיטון אחד עשה לי, שאדור אצלכם, שאיני יכול להניח את בתי". כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: 'נתתי לכם את התורה, לפרוש הימנה - איני יכול, לומר לכם אל תיטלוה - איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים, בית אחד עשו לי שאדור בתוכו, שנאמר: 'וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ' (שמות כה, ח).

התורה הקדושה היתה חביבה מאוד על הקב"ה: "חמודה גנוזה שהוא משתעשע בה בכל יום" (שבת פט ע"א). הוא נתן אותה לישראל, תוך שהוא מבקש מהם לבנות לו משכן, שבו יוכל להשרות את שכינתו, ולדור בסמיכות אליה.

דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה (שמות כה, ב).

חז"ל עומדים על הלשון "וַיִּקְחוּ לִי", שהרי לכאורה מתאים היה יותר לומר: "ויתנו לי"? והם מבארים, שיש כאן בחינה שהקב"ה כביכול אומר: "קחו אותי עמכם", וזה לשון המדרש (שמות רבה לג, א):

"אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: 'מכרתי לכם תורתי - כביכול, נמכרתי עמה, שנאמר:

'וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה'. משל למלך שהיה לו בת יחידה, בא אחד מן המלכים ונטלה. ביקש לילך לו לארצו וליטול לאשתו. אמר לו: 'בתי שנתתי לך, יחידה היא, לפרוש ממנה - איני יכול, לומר לך אל תטלנה - איני יכול, לפי

"יִקְרָהּ הִיא

מִפְּנֵי נִים וְכָל

תִּפְצֵיךָ לֹא

יִשְׁוּ בָהּ"

בבניין המשכן זכו ישראל "לקחת" - כביכול - את הקב"ה כ"תרומה" נוספת, על התורה שכבר זכו וקיבלו.

כל אדם שהגיע למשכן, או לבית המקדש, יכול היה להרגיש את השכינה השוכנת בו, עד כדי כך שניתן היה לשאוב רוח הקודש מתוך השעות במקום. כמו שמספרים חז"ל על יונה בן אמתי ש"מעולי רגלים היה, ונכנס לשמחת בית השואבה, ושרתה עליו רוח הקדש" (ירושלמי סוכה פרק ה).

הקב"ה אינו יכול "לפרוש" מן התורה. היא חביבה עליו. הוא משתעשע בה בכל יום. משום כך הוא מבקש שישראל "יקחו אותו", כדי שיוכל להמשיך ולדור ליד התורה.

מכאן אנו למדים עד כמה התורה יקרה וחשובה: "יקרה היא מפנינים וְכָל חִפְצֵיךָ לֹא יִשְׁווּ בָּהּ" (משלי ג, טו).

חשיבותה של התורה יוצרת חוב כפול עבורנו: לא זו בלבד, שכל אחד ואחד חייב ללמוד תורה בעצמו, לקבוע לה עיתים ולהשתתף בשיעורי תורה, אלא עליו לדאוג גם לאחרים! על כל יהודי מוטל לצאת אל העם, "לרעות בגנים וללקוט שושנים" - לחפש נשמות יהודיות המתגלגלות ברחובות, לקרבן ולהביאן אל התורה הקדושה!

ועל זה אמר שלמה המלך ע"ה (שיר השירים א, ה-ו): "שְׁחַוְרָה אֲנִי וְנִאָוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם... אֶל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֲרֵת שְׂשֻׁזְפָתַי הַשְּׂמִשׁ".

כי הנה שני סוגים של שחרות ישנם: הסוג הראשון - אדם שהוא שחור מטבעו - כושי. אדם כזה אינו יכול להחליף את צבעו בשום אופן, כמו שאמר הנביא (ירמיהו יג, כג): "הִי־הֵפֶךְ"

להצלחת

תומר בן תמר

להתרחש מה"שחרות" שעל פניהם, משום שזו רק שחרות חיצונית: **שְׁשָׁזְזַפְתַּנִּי הַשָּׁמֶשׁ**". שחרות שנגרמה בעטים של החטאים והעברות, שחרות שכזאת אינה שחרות פנימית, והיא ניתנת לניקוי ולטהרה.

"שָׁמְנִי נִטְרָה אֶת הַכְּרָמִים" (שיר השירים א, 1) - הביאו להם תרבות זרה, תרבות של גויים, זה מה שהוביל וגרם להם להיות שחורים ולעזוב את התורה עד הגיעם למצב של: "כְּרָמִי שָׁלִי לֹא נִטְרָתִי". כשם שאך טבעי הוא שאנשים שמתעסקים בפחם הופכים להיות שחורים, כך אין כל פלא, שמי שנוהה אחרי תרבויות זרות ומתעסק בכל הבלי העולם הזה ותאוותיו, הופך לשחור. "מִהַ יַעֲשֶׂה הַנֶּעֱרָ וְלֹא יִחָטָא", הכל פרוס לפניו, הכל מצוי בהישג ידו. במצב כזה, קשה מאוד לתבוע ממנו שלא יחטא.

אם מביאים עד לפתחו את המודרניזציה - אין כל פלא שהתוצאה היא מדרוניזציה...

צמאון לדבר ה' בדורנו - זוהי חובתנו

פּוֹשֵׁי עוֹרוֹ". גם רחצה יסודית לא תשנה את המצב: "כִּי אִם תִּכְבְּסֵי בַּנֶּתֶר וְתִרְבֵי לָךְ בְּרִית נִכְתָּם עֲוֹנֶיךָ לְפָנָי". זוהי שחרות פנימית.

מין השחרות השני הינו חיצוני - אדם שעובד בהסקות, והשתחל לתוך ארובה כדי לתקנה - יוצא ממנה שחור, כלו גוש פחם. שחרותו היא חיצונית, אך אחרי רחצה טובה במים - הריהו יוצא נקי, צה, לבן כשלג: "וְיִזְרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטִהַרְתֶּם" (יחזקאל לו, כה).

אנחנו יוצאים לרחובות, ורואים שם, לדאבונו הרב, אחים יקרים, יהודים טועים, שפניהם "שחורות" מרוב עוונות. יש כאלו שמתתיישים מהם ואומרים: "עם אלו - אין מה לדבר על יהדות!"... אבל זה ממש לא נכון! יש איסור גמור לומר כך! "אין מעבירים על המצוות" - אסור לחלוף על פניהם ולהרים ידיים... אסור לפסוח על המצווה הגדולה הזאת של קירוב אחים לתורה הקדושה.

"אַל תִּרְאוּנִי שְׁאֲנִי שְׁחַרְחַרְתִּי" - אל לנו

מסתתרת נשמה יהודית. נשמה שצמאה לשמוע, נשמה שזועקת זעקה אדירה: "אנא! תנו לי 'לאכול'! תנו לי תורה!" נשמה שזועקת: "לכו לחמו בלחמי וישתו ביינן מסכותי" (משלי ט, ה).

בכלי התקשרת מנסים להציג תמונה הפוכה, אך את המציאות בשטח אין ניתן לשנות! בתי הכנסת בכל מקום בארץ מלאים אנשים, שמבקשים לשוב לאביהם שבשמים.

אדרבה, "וּכְאֲשֶׁר יַעֲנוּ אֶתוֹ כֵּן יִרְפָּה וְכֵן יִפְרֹץ" (שמות א, יב). באים לישיבה צעירים חילונים, שהאזינו לכלי

כיום! הבה נחלץ חושים ונעשנה! ברוך ה', איכשר דרי. מתקיימת בדורנו נבואתו של הנביא עמוס (ח, יא): "הֲיֵנָה יָמִים בָּאִים נְאֻם ה'... וְהִשְׁלַחְתִּי רָעַב בְּאֶרֶץ לֹא רָעַב לְלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי ה'". בכל מקום יש צמאון ליהדות, צמאון לשמוע את דברי ה'... בכל אירוע שמטרתו להביא את דבר ה' אל העם - המונים צובאים על הדלתות. בית הכנסת מלא מפה לפה, ואנשים עומדים צפופים, ובלבד שישמעו את דבר ה'.

מתחת לרעמת השער החיצונית, מאחורי בגדי הרחוב הזולים -

תבצע

בתי כנסיות ובתי מדרשיות

לאור הביקוש הגדול לספריו של מרן ראש הישיבה שליט"א

אנו יוצאים במבצע אדיר לזיכוי הרבים: מכירת סטים במחיר מוזל עבור בתי כנסיות ובתי מדרשיות על מנת שיהיו מצויים בכל מקום ורבים ייהנו לאורם המלאי מוגבל ל-100 סטים

לפרטים: 050-4106056

וצדקתו עומדת לעד

כתב הרמב"ם בפתיחה לספרו מורה נבוכים: הפצת תורה בספר יהיה נחשב כאילו דרש את אותם הדברים אלפסים ורבבות בני אדם.

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

ראשון".

"מה קראת שם?" התעניינתי.

הוא החל לספר את הסיפור שהתפרסם שם, על זוג צעיר שחזר בתשובה. הבחור היה בנו של אחד מבעלי המספנות המוכרים בארץ. הורי שני הצדדים הרימו קול זעקה: "חטפו לנו את הילדים". אומנם ילדיהם אמרו, ש"אף אחד לא הכריח אותנו, לא הפעילו עלינו כפיה כלשהי", אך דבריהם לא מנעו מההורים לזעוק "כפיה דתית". הורי הצעיר פנו לפסיכולוג מפורסם שישית להם עצה, "איך לגשת לנפש הילד ולשכנעו לא לעשות צעדים חפוזים מדי"...

תשובתו של הפסיכולוג - שהתפרסמה בעיתון - היתה מדהימה. הוא אמר להורים: "ראשית, הירגעו! 'צרת רבים - חצי נחמה'... דעו לכם

התקשרת, קראו עיתונים, שם הלעיטו אותם ברעל נגד התורה, נגד בני התורה, נגד ה"כפיה הדתית", והם באו "לבדוק את הדברים מקרוב"... הציצו "ונפגעו". טעמו - וערב לחכם. "טעמו וראו כי טוב ה'" (תהלים לד, ט).

הנה סיפור אחד מני רבים:

באחד הימים הגיע לישיבתנו, בחור חילוני בן עשרים ושתים, והוא ביקש ללמוד בישיבה תקופה קצרה.

"מי שלח אותך לכאן?" שאלתי אותו. "עיתון פלוני", השיב.

"האם אתה עורך כתבה עבורם?" שאלתי.

"לא! קראתי כתבה בעיתון, ובאתי לראות ולשמוע את הדברים מכלי

תשובה פרק ז הלכה ה): "וכבר הבטיחה תורה, שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן, ומיד הם נגאלים, שנאמר (דברים ל, א-ב): 'וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה... וְשָׁבַתְּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ'."

כי זו 'מכה' כלל ארצית. גם לי יש בת שחזרה בתשובה"...

"באתי לכאן", סיים הבחור, שהיום הוא אברך לתפארת - "לבדוק מקרוב מהי 'הכפייה הדתית', שעליה זעקו ההורים".

ישנם סיפורים כאלו למאות ולאלפים. אספר אחד מהם, משום המשל הנוקב שבסופו:

כאמור, בחור זה נוכח לראות, שאצלנו אין שום כפיה על אף אחד. כל אחד בחר בדרך התשובה מכוח הבחירה החופשית שנתנה לו. כולם טעמו את טעמה המתוק של התורה, ומרצונם החופשי בחרו לדבוק בה.

זהו סיפורו של דורון, יליד קיבוץ השומר הצעיר. דורון ייסד בעצמו גרעין של קבוצת צעירים, ויחדיו הקימו קיבוץ חדש.

הוא אשר אמרנו: מתקיים בנו מקרא שכתוב: "וְכִאֲשֶׁר יַעֲנוּ אֶתְּוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ" - גלי התשובה פורצים לכל הכיוונים, כמו שכתב הרמב"ם (הלכות

לאחר שסיים צבא, התגייס הוא למילואים, והחל "לחפש את עצמו".

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי חמישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

ימי שלישי

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

החייל הדתי החל להסביר לו את משמעות הדברים, החל מהיסודות הבסיסיים ביותר, שאותם העלימו מידיעתו של דורון עד אותו היום.

דורון הצטרף לחוויה. "פִּקְנְדִי ה' יִשְׂרָאֵל מִשְׁפָּחֵי לֵב" (תהילים יט, ט). הוא החל להרגיש את מתיקותה של התורה הקדושה.

הבחור שלמד איתו, הזמינו לשבת קודש בירושלים עיר הקודש. דורון נאות לקבל את ההזמנה, לא לפני שקיבל התחייבות ברורה מפיו של הבחור, ש"לא יקשור אותו לשולחן כל השבת, כמו שקושרים את כל הדתיים..."

מה נאמר ומה נדבר? כולם יודעים את עוצמתה של השבת, ואת החוויה הרוחנית שזוכה לה כל שומר שבת... דורון נדהם משולחן השבת, מהאווירה החמה, מהילדים הקטנים שסיפרו על הבית של אברהם אבינו בעל ארבעת הפתחים, כדי שכל אחד יוכל למצוא בקלות את הכניסה, כפי שסיפרה להם הגנת... מזמירות השבת, מהילדים

כדרכם של רבים מחבריו, החליט לרעות בשדות זרים. הוא נסע למזרח הרחוק, והתעסק בכל השטויות שהציעו לו שם.

במילואים שירת עמו אדם דתי, דורון שם לב שהלה - כל אימת, שהיתה לו שעה פנויה, היה פותח ספר וקורא בו במנגינה חרישית ונעימה.

דורון התפלא: הוא בעצמו השתעמם מאוד בשעות פנאי אלו. לאחר שהיה עובר ברפרוף על כותרות העיתון, ולא מצא בהן שום דבר מעניין, היה משליך את העיתון לפח הזבל באי שביעות רצון, כסופם של כל העיתונים... ואילו הלה - קורא ומזמר, קורא ומזמר...

היה נראה לו, לדורון, שהבחור ההוא נהנה מהקריאה הזאת... משהו לא מוגדר היה נסוך על פניו...

"מהו ספר התווים שאתה קורא בו? אני דווקא מבין קצת במוזיקה", פנה אליו בשאלה.

"זהו לא ספר מוזיקה", ענה הלה, "זהו התלמוד, ואני לומד ממנו את דברי התנאים והאמוראים הקדושים".

חברי הקיבוץ התנגדו לכך בתוקף!
למרות העובדה שהוא היה ממיסדי
וממקימי הקיבוץ, הם הבהירו לו חד
משמעית: "או שאתה נשאר כאן
ומתנהג כמונו, או שאתה עוזב את

הקיבוץ!"

דורון בחר באפשרות השנייה, ושם
פעמיו אל הישיבה בירושלים.

לפני שעזב את הקיבוץ, פנה דורון
לחבריו, ואמר: "אספר לכם משל,
שמובא בספרים הקדושים":

פעם היתה "עיר העיוורים". עיר זו
היתה, למעשה, כפר קטן, שבו גרו
אנשים, נשים וטף, שכולם ללא יוצא
מן הכלל עיוורים מבטן ומלידה.

יום אחד נודע לאחד מתושבי הכפר, כי
בעיר הגדולה והמרוחקת גר פרופסור
גדול - מנתח בעל שם עולמי המסוגל
לרפא אותנו מעיוורונו ולהפכו לאדם
רואה.

למרות המרחק הגדול, ולמרות
הוצאות הניתוח והנסיעות, הבין

הגדולים יותר שאמרו "פירושים" על
פרשת השבוע. הוא התפעל מהיחס
החם והאוהב שקיבל מכל אחד מבני
הבית, אף שהללו לא הכירוהו דקה
אחת קודם.

לאחר הסעודה, לקח אותו הבחור
לישיבת פורת יוסף, שם הייתי מוסר
דרשה על פרשת שבוע בליל שבת.
הבחנתי בו ושאלתיו לשמו.

"דורון", ענה.

"הקב"ה נתן לנו 'דורון', השבתי
בחיוך, ולחצתי את ידו בחום.

למחרת לקח אותו הבחור ל"סיבוב"
בגאולה ובמאה שערים. אוזירת
קדושה. אין מכוניות, אין חילולי שבת,
רק קולות זמרה בוקעים מחלונות
הבתים... משום מה, דורון נזכר
במנגינה שהבחור היה מזמר, כשקרא
את "ספר התוים"...

היה זה דורון אחר ששב לקיבוץ לאחר
השבת המרוזמת שחווה. הוא חזר
כשכיפה לראשו, ורצה להתחיל לקיים
את מה שהחל ללמוד: תפילין, שבת,
ציצית...

בהתפעלות ובשמחה, הוא נתקל ביחס צונן ובקריאות בוז: "חדל מדיבורי הבל! על אילו צבעים אתה מדבר? על איזה עולם חדש אתה מספר?"

גם לאחר שכל תושבי הכפר הבחינו בהצלחתו המסחררת של חברם, שבאה כתוצאה מהניתוח שעבר, נמשך הויכוח במלוא העוז, והעיוורים נותרו בעמדתם: "הבל הבלים הכל הבל"...

בהגיע עת נישואיו, הצליח העיור לשעבר לשכנע נערה מבנות הכפר שתעבור אף היא את הניתוח, אלא שהוריה התנגדו לנישואיהם: "את לא עוברת את הניתוח בשום פנים ואופן! או שהחתן חוזר להיות עיור, או שאין נישואין".

בלית ברירה, בהבינם, שהם עלולים

העיור כי חייו תלויים במאור עיניו, שהרי לא בכדי קבעו חז"ל (נדרים סד ע"ב) כי הסומא חשוב כמת. הוא גייס את כל חסכוניותו, ובמלוא המרץ שם לדרך פעמיו.

בסייעתא דשמיא מרובה, עבר את הניתוח המורכב בהצלחה. לאחר מספר שבועות החל העיור אט אט לראות בעיניו. לפתע החל הוא להבחין בעולם הנפלא שמסביבו - שמש וירח, עצים ופרחים, צבעים ססגוניים, עולם ומלואו... "לא תיארתי לעצמי מה יפה הוא העולם", אמר.

בשובו לכפרו, שמח וטוב לב, קרא לכל בני עירו והמליץ להם לנהוג כמותו. הוא החל מתאר להם את חייו המאושרים ואת העולם הקסום שנגלה לעיניו. להפתעתו הרבה, במקום שהתושבים יקבלו את פניו

אתם את עיניכם כמוני. התוודעו אל
מתיקות התורה, אל האור הגדול,
שאותו נסו להסתיר מאיתנו כל ימי
חינו!"

היום דורון הנו אברך לתפארת,
תלמיד חכם, ר"מ בישיבה חשובה,
ירא שמים, ובעל משפחה לתפארת.

מחובתנו לפקוח עיני עיוורים,
ולמשכם בחבלי קסם אל התורה
הקדושה!

מרגליות יקרות "נשפכות" ברחובות,
נזרקות לאשפתות... הבה נחלץ
חושים, נאסף את היהלומים הללו
ו"נלטש" אותם - להשיב בנים תועים
אל אביהם.

לאבד את עולמם ליד שוטים אלו,
עברו הזוג הצעיר לדור בעיר אחרת.
האשה עברה את הניתוח בהצלחה
רבה, והם הקימו בית לתפארת.

וכאן פנה דורון לחברי הקיבוץ ברגש
רב:

"חברי היקרים! דעו לכם כי אתם
נמצאים במצב של 'עיוורון' קשה -
עיוורון מתורה ומיהדות! אני זכיתי,
בסייעתא דשמיא, שעיני נפקחו,
והתוודעתי אל האור שבתורה, אל
האמת שביהדות. והנה במקום שאני
אמלא את בקשתכם ואשוב להיות
'עיוור' כמותכם, קורא אני אליכם,
בקריאה של חיבה מלב אוהב: 'פיקחו

להצלחת
שלמה בן עליזה

נתינה שלמה

ממונו מתברך ומתרבה. והמונע עצמו מן הצדקה - לא זו בלבד שאינו מרבה את ממונו, אלא הוא נחסר וכלה.

וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי (שמות כה, ג).

יש אדם, שבשעה שהנו נותן, אך מרגיש הוא שנותן משלו, ועל ידי הנתינה הוא מחסר ממה שיש לו.

הגמרא (כתבות סו"ע"ב) מספרת: "מעשה ברבן יוחנן בן זכאי, שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלים, והיו תלמידיו מהלכין אחריו. ראה ריבה אחת שהיתה מלקטת שעורים מבין גללי בהמתן של ערביים, כיון שראתה אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו. אמרה לו: 'רבי, פרנסני!' אמר לה: 'ביתך, מי את?' אמרה לו: 'בת נקדימון בן גוריון אני'. אמר לה: 'בתי, ממון של בית אביך היכן הלך?'".

אולם אין זה המבט הנכון על כל המושג של נתינה. האדם אינו נותן משלו, אלא משל ה', שהכל שלו והכל משלו. וכשהוא נותן, הוא אינו מחסר ממה שיש לו, אלא אדרבה - על ידי נתינתו, מתברך ומתרבה ממונו, ונמצא שמה שנראה כגריעה מממונו, אינו אלא תוספת וריבוי.

נקדימון בן גוריון היה אחד מגדולי עשירי ירושלים. תמה רבי יוחנן: "היכן הלך כל ממונו, עד שהגיע למצב, שבתו נאלצת להתבזות כדי ללקט כמה שעורים?"

לעומתו, הקמצן שידו קפוצה מלתת, סבור שעל ידי קמצנותו הוא שומר את ממונו שלא יגרע ויחסר, אך ההפך הוא הנכון: בקפיצת ידו הוא גורם לעצמו שלא תשרה הברכה בממונו, וסופו שיחסר.

עד שהוא תמה להיכן הלך ממונו של נקדימון, ואיך יתכן דבר זה. אמרה לו: רבי, הלא כך היו מושלי המשלים

פסוק מפרש הוא במשלי (יא, כד): "יֵשׁ מִפֶּיךָ וְנוֹסֵף עוֹד, וְחֹשֵׁךְ מִיֵּשֶׁר אֵךְ לְמַחְסוֹר". המפזר ממונו לצדקה -

יושבי ירושלים הנצורה בזמן החורבן. והגמרא מעידה, שיכלו לעשות זאת במשך עשרים ואחת שנה, אלא שהבריונים שרפו את כל אוצרותיהם.

ובמסכת תענית (כ"ע"א) מסופר, שפעם אחת עלו ישראל לרגל לירושלים, ולא היו להם מים לשתות. הלך נקדימון אצל שר נוכרי אחד ואמר לו: "הלוויני שנים עשר מעיינות מים, וקבע מועד להחזר ההלוואה, ואם לא אחזיר במועד - אשלם לך שנים עשר ככר כסף". וקבע לו זמן. כיון שהגיע הזמן, לא ירדו גשמים ולא נתמלאו המעיינות. בסוף היום האחרון של מועד החזר ההלוואה, נכנס נקדימון לבית המקדש כשהוא עצב, נתעטף ועמד בתפילה, אמר לפניו: "ריבוננו של עולם, גלוי וידוע לפניך, שלא לכבודי עשיתי, ולא לכבוד בית אבא עשיתי, אלא לכבודך עשיתי שיהו מים מצויין לעולי רגלים".

מיד נתקשרו שמים בעבים, וירדו גשמים עד שנתמלאו שתים עשרה מעיינות מים והותירו. אמר לו השר: "כבר שקעה החמה, והמועד חלף,

בירושלים אומרים: "מלח ממון חסר", מפרש רש"י: "הרוצה למלוח ממונו, כלומר לגרום לו שיתקיים, יחסרנו לצדקה תמיד, וחסרוננו זהו קיומו".

כשרוצים לשמור את הבשר שלא יסריח ויתקלקל - ממליחים אותו. וכיצד "ממליחים" ומשמרים את הממון שלא יפסד ויאבד? - על ידי שמחסרים ממנו לצדקה. זאת השיטה היעילה ביותר לשמירת הממון - חסרוננו זהו קיומו.

אמרה לו בתו של נקדימון, לרבן יוחנן בן זכאי: "רבי, זכור אתה כשחתמת על כתובתי?" אמר להם לתלמידיו: "זוכר אני, כשחתמתי על כתובתה של זו, והייתי קורא בה אלף אלפים דינרי זהב מבית אביה, חוץ משל חמיה". בכתובתה התחייבו הצדדים להעניק לה סכומים מופלגים! אך מכל עושרם הגדול לא נותר מאומה.

הגמרא במסכת גיטין (נו"ע"א) מספרת, שהיו שלושה עשירים גדולים בירושלים - נקדימון בן גוריון, בן כלבא שבוע ובן ציצית הכסת, שהתחייבו לכלכל ולהחזיק את כל

ה"המלחה" של ממונו לא נעשתה כראוי, וכך איבד את כל מה שהיה לו. ועל כך אמרו בדרך משל (שם סו ע"א): "לפום גמלא שיחנא" - "לפי כוח הגמל יטעינוהו משא" (רש"י).

אם יש לאדם כמות גדולה של בשר, לא די בכמה גרגרי מלח להמליח אתו, אלא צריך להמליחו בכמות גדולה של מלח. כך גם בממון: ככל שיש לאדם כמות גדולה יותר של ממון, אם הוא רוצה לשומרו, עליו "להמליחו" בכמות גדולה יותר של צדקה.

ואם תתמה, הלא אצל הקב"ה הכמות אינה קובעת, אלא האיכות, אין זה משנה כמה תרם, אלא איך תרם, אם כן - מדוע נענש?...

התשובה היא, שאם יש לאדם עושר מופלג, והוא אינו מפריש ממנו לצדקה כמידת עושרו - בזה הוא מעיד על עצמו שיש בו חסרון גם באיכות הנתנה, חסר לו בנדיבות הלב.

שנינו במשנה באבות (ב, ח): "אם למדת תורה הרבה - אל תחזיק טובה

עליך לשלם לי שנים עשר ככר כסף". חזר ונכנס לבית המקדש, נתעטף ועמד בתפילה, ואמר לפניו: "ריבוננו של עולם, הודע שיש לך אהובים בעולמך". מיד נתפזרו העבים, וזרחה החמה.

לאדם כזה, שהשכיל למלוח את ממונו ופיזר מממונו לצדקה - הלא מן הראוי שיתקיים ויתברך ממונו, ומדוע נחסר ואבד לגמרי?

טעם אחד לשאלתנו מובא שם בגמרא (כתבות סו ע"א): "אמרו עליו על נקדימון בן גוריון, כשהיה יוצא מביתו לבית המדרש, כלי מילת [משי] היו מציעין תחתיו, ובאין עניים ומקפלין אותן מאחוריו" - בגלל עושרו הרב קיבל הוא כבוד מלכים, והדבר פגם בשלמות המצוה שלו, ולכן נחסר כספו.

טעם נוסף לאיבוד כספו: "כדבעי ליה למיעבד - לא עבד", הוא עשה, אבל לא לפי מה שהיה יכול לעשות. כמה שנתן, לא היה מספיק, יחסית לגודל עושרו, לכן נחשב לו שפעולת

דקות ספורות ישב את הקשיה באופן
נפלא.

אורו עיניו של בן שיחו. והוא אמר לו
בהתפעמות: "מה שאנחנו לא הצלחנו
במשך שעה ארוכה, הצליח הרב בתוך
רגעים ספורים... אשריך!"

התחיל רבי ישראל לככות. שאל אותו
העומד מולו: "למה תבכה? הלא עליך
לשמוח!"

אמר רבי ישראל: "אוי, איזו תביעה
גדולה תהיה עלי בשמים! הרי השבח
ששיבחת אותי רק מגדיל את התביעה
עלי, ומי יודע אם אעמוד בה..."

בשמים לא יתבעו את האדם מדוע
לא ניצל כוחות שאין בו. הוא לא יתבע
על מה שאין בו, אלא על מה שיש בו
ולא ניצלו כראוי. יש לך כוחות, יש לך
יכולות, מדוע לא ניצלת אותם, מדוע

לעצמך, כי לך נוצרת."

מה פירוש "כי לך נוצרת"?

אם עלה בידך להרבות בלימוד תורה
יותר מאחרים, משמע שמן השמים
נתנו לך כוחות מיוחדים וחזקים יותר.
ואם מן השמים נתנו לך כוחות כאלו,
ממילא גם הדרישה והתביעה ממך
גדולות יותר, כי "לפום גמלא שיחנא",
לפי כוח הגמל - כך כבוד המשא
שמעמיסים עליו. לכן, אם ניצלת
ומימשת את הכוחות שניתנו לך -
תשמח שזכית לך, אבל "אל תחזיק
טובה לעצמך", בסך הכל מילאת את
ייעודך לפי הכוחות שניתנו לך.

פעם ישבו חכמי וילנא והתקשו
בקושיא עצומה בסוגיה ולא ידעו
לתרץ אותה. אחד מבני החבורה פגש
במאור ישראל רבי ישראל מסלנט
זצ"ל, והציג בפניו את הקושיה. רבי
ישראל צלל לעומקי הסוגיה, ובתוך

לא ממשות אותם!?

"מאת כל איש אשר ידבנו ליבו תיקחו את תרומתי". בשמים נמדד ערך המעשה לפי היכולת. יכולת לתת יותר - למה לא נתת?! יכולת לפעול יותר, להרבות יותר כבוד שמים - למה לא פעלת?! יכולת ללמוד יותר, בכמות ובאיכות - למה לא למדת?! יכולת להעמיק יותר בסוגיה - למה לא העמקת?! יכולת להפיץ יותר תורה - מדוע לא עשית זאת?! יכולת לכוון יותר בתפילה - למה לא כיוונת?! וכך בכל שאר עניינינו הרוחניים של האדם. זו התביעה הנוראה שיתבעו מהאדם! "כדבעי ליה למיעבד לא עבד", מה שיכולת עוד יותר לעשות - לא עשית. הגה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זצ"ל, בעל התניא, היה גאון עצום. מסופר עליו שפעם ביקש מאחד המגידים שיבוא אליו ויוכיחהו.

אמר לו המגיד: "חלילה, מי אני שאוכיח גאון וקדוש כרבנו".

אולם רבי שניאור זלמן עמד על שלו, וביקש מן המגיד שיוכיחו, שהרי רק מלאכים אינם זקוקים לתוכחה, כל ילוד אשה לפי מדרגתו ומעלתו צריך שיוכיחהו, למען ייטיב דרכיו.

נענה המגיד ובא אצל רבי שניאור זלמן, ואלו היו דברי "תוכחתו":

"רבנו, הלא כל מה שאני יודע - כבודו ודאי יודע. ומה שכבודו אינו יודע - אני בודאי איני יודע. אם כך מה ההבדל בינינו? כל ההבדל בינינו הוא מה שכבודו יודע, ואני לא יודע... אך זה כאין וכאפס לעומת מה ששנינו לא יודעים".

שמע רבי שניאור זלמן את הדברים ופרץ בבכי. ה"תוכחה" נגעה בנקודה הנכונה. הקב"ה נתן לי כוחות אדירים

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

על גבי שנים, בישיבה קטנה, בישיבה גדולה, בכולל. אשריהם וטוב להם! אך יש כאלה שלא זכו לכך. רק באמצע שנות העשרים לחייהם זכו הם לגלות את אור היהדות ולהתקרב אל ה'. ואז הם מתחילים ללמוד תורה. הם אינם יודעים צורת אותיות רש"י - איך יתמודדו מול דף גמרא?

חולפת שנה, חולפות שנתיים ושלוש... והנה הם לומדים סוגיה לעמוק ולרוחב, שוחים בים התלמוד, עם כל הראשונים והאחרונים. אך לא רק בלימוד.. קומתם הרוחנית גבוהה ומתמרת! איזו התעלות ביראת שמים, במידות, בדקדוק הלכה! מצד אחד יש בתופעה זו התפעלות

כאלה כדי שאשתמש בהם לעבודת ה', לעמל התורה ולידיעת התורה. ביום פקודה אתייצב בבית דין של מעלה, ושם יבחנוני מה, וכמה השגתי. ואז תתגלה בושתי - שכל מה שהשגתי, הוא כאין וכאפס לעומת מה שלא השגתי ויכולתי להשיג. איזו תביעה נוראה!

יש כאלה, שזכו ללמוד במסלול תורני מגיל קטן - בגיל שלוש נכנסים הם לתלמוד תורה ולומדים את האותיות, בגיל ארבע מתחילים בלימוד חומש, בגיל חמש כבר לומדים משניות, בגיל שש קוראים פירוש רש"י. לאחר מכן מתחילים ללמוד גמרא בעיון ובבקיאות, ראשונים ואחרונים. שנים

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי   **ימי חמישי**
שיעור מוסר   ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il   ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

"מפני שאיני יודע ללמוד", השיב
הדייג.

"וכיצד יודע אתה לדוג דגים?", שאלו
אליהו הנביא.

"בנית רשת, ובה אני דג את הדגים",
השיב הדיג.

"מי שחנן אותך בשכל ובבינה לבנות
רשתות ולדוג בהן דגים, הוא גם נתן
לך שכל ובינה ללמוד תורה", אמר לו
אליהו הנביא.

ואם תתמה, אם הקב"ה נתן לדייג
שכל לבנות רשתות ולדוג דגים, מניין
שהוא חנן אותו גם בשכל ובבינה
ללמוד תורה? הרי כדי להיות דייג אין
דרושה גאונות מיוחדת, ואילו ללמוד
התורה נדרשים שכל, חוכמה ובינה...

אכן, אין להשוות בין התחומים. מי
שיש לו ראש לבנות רשתות ולדוג
דגים - אין זה אומר, שיש לו ראש
ללמוד תורה! ההשוואה בין שני
התחומים נועדה כדי שיחשוב האדם
בליבו: 'מדוע למדתי כיצד לבנות
רשתות ולדוג דגים? מה הביא אותי
לעסוק בכך? הצורך לפרנס את בני
ביתי יצר אצלי את הרצון להתעניין

והשתאות עצומה, אבל מצד שני יש
כאן תביעה גדולה כלפינו. הרי הם
מוכיחים לכולנו אילו כוחות אדירים
נתן לנו הקב"ה, וכמה אפשר לנצלם!
הגע בנפשך, אם תוך זמן כה קצר
הם הגיעו לאן שהגיעו, לאילו מעלות
נשגבות יכולים בני אדם להגיע בעשר
שנים, בעשרים שנה ובחמישים
שנה!?

יש כאלו הסבורים, שבבוא היום יוכלו
לפטור את עצמם בטענה שהקב"ה
לא חנן אותם בשכל ובחריפות להבין
את הסוגיה לעומקה. אולם רק כאן,
בארץ, אפשר לרמות ולתרץ תירוצים
ולא בשמים! שם האמת שולטת,
והכל גלוי וידוע. שם יראו לאדם
בדיוק נמרץ את כוחותיו, את יכולותיו
ואת כישרונותיו, וכן יבחנו בדיוק עד
כמה השכיל הוא לנצלם ולממשם.

בתנא דבי אליהו (פרשה יד) מובא
מעשה מופלא: אדם ישב בסמוך
לשפת הנהר ודג דגים. פגש בו אליהו
הנביא ושאלו:

"מדוע אינך לומד תורה?"

עולם, עלי להגיע למצב שיבער בי הרצון לעסוק בתורה, ועל ידי הרצון הזה אשקיע את כל כוחי ושכלי בתורה'.

סוחרים ואנשי עסקים ידועים כאנשים חכמים ופיקחים מאוד בתחומם. הם מפולפלים, יש להם תפיסה מהירה, הבנה עמוקה, כושר ניתוח מבריק - איך יעלה על ליבם לטעון שאת כל הכישרונות הללו יש להם רק לצרכי מסחר, אך לא ללימוד התורה! אם תשקיע את כל כוחך ושכלך בתורה, מן השמים יסייעו בידך, יפתחו לך שערי תורה, ותזכה להתענג מן האור הגדול הבוקע מהם בעולם הזה ובעולם הבא.

וללמוד את תחום הדייגות, או כל תחום אחר של אומנות שאפשר להתפרנס ממנה'.

כאשר האדם יודע, שהוא נצרך לדבר מה, מתעורר בו רצון והוא משתוקק ללמוד על התחום, שבאמצעותו יוכל להשיג את הנצרך לו. כשבוערים באדם רצון והשתוקקות ללמוד ולדעת, הוא משקיע את כל כוחותיו וכישרונותיו בתחום התעניינותו, עד שהוא נהיה מומחה בו.

אם כן, האדם צריך לערוך את חשבון נפשו: 'אם על עסקי פרנסה וחיי שעה מתעורר אני לרצות השגים ולהתעניין בתחומים שיועילו לפרנסתי ולצרכי, על אחת כמה וכמה כשמדובר בחיי

תבצע

בתי כנסיות ובתי מדרשות

לאור הביקוש הגדול לספריו של מרן ראש הישיבה שליט"א

אנו יוצאים במבצע אדיר לזיכוי הרבים:

מכירת סטים במחיר מוזל

עבור בתי כנסיות ובתי מדרשות

על מנת שיהיו מצויים בכל מקום ורבים ייהנו לאורם

המלאי מוגבל ל-100 סטים

לפרטים: **050-4106056**

וצדקתו עומדת לעד

כתב הרמב"ם בפתחה לספרו מורה נבוכים: הפצת תורה בספר יהיה נחשב כאילו דרש את אותם הדברים לאלפים ורבבות בני אדם.

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

אהבת ה', אהבת ישראל ואהבת התורה

הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תָּבֵל וַיִּשְׁבִּי בָהּ" (תהלים כד, א); "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם ה'" (חגי ב, ח); "הִינֵה הַשָּׁמַיִם וְשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָפוֹדָה". (מלכים א, ח, כז).

הקב"ה יכול להוריד את המשכן המפואר והמכובד ביותר מוכן מן השמים, כפי שלעתיד לבוא יוריד הוא את בית המקדש השלישי בנוי ומשוכלל מן השמים (כמבואר ברש"י מסכת סוכה מא ע"א).

לשם מה אפוא מצוה אותנו ה' יתברך לתרום תרומה לבניית המשכן?

אכן, אין לבורא העולם צורך בזהב ובכסף של עם ישראל, אלא חפץ הוא באהבתם של ישראל. הקב"ה מבקש, כביכול: בני, תנו לי את ליבכם! "רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי" (זוהר הקדוש ח"ג דף רפא ע"ב) - ה' יתברך רוצה את הלב!

וכך נאמר בתורתנו הקדושה על עניין זה: "וְאַהֲבַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ" (דברים ו, ה), "וּלְעַבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם" (שם יא, ג). וכן: "לְבַבְתִּי אֲחֹתִי כְלָה" ובזוהר הקדוש (ח"ג דף רפא ע"ב) מובא: "רַחֲמָנָא

מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבּוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי (שמות כה, ב).

במדרש (שמות רבה לג, ח) מובא: "בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה על עסקי המשכן, אמר לפניו: 'ריבוננו של עולם, יכולין הם ישראל לעשותו?' אמר לו הקדוש ברוך הוא: 'אפילו אחד מישראל יכול לעשותו, שנאמר: 'מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבּוֹ'".

בעת שצויה הקב"ה לקחת מבני ישראל תרומה למשכן, תמה משה רבנו: 'וכי יכול בן אנוש לבנות בית לבורא העולם?! כלום יכול בית להכיל, כביכול, את ה' יתברך אשר מלוא כל הארץ כבודו?!' כפי שאומר הפסוק בישעיה (סו, א): "אֵי זֶה בֵּית אֲשֶׁר תִּבְנֶנּוּ לִי וְאֵי זֶה מְקוֹם מְנוּחָתִי".

כל העולם נברא על ידי הקב"ה יש מאין, והקב"ה בורא ומחזיקו בכל רגע מחדש - "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית".

כל העולם כולו - קנינו של הקב"ה הוא, כפי שמצאנו בכתובים: "לֵה'

תוך כדי כך נכנס לבית המדרש יהודי תמים, שביקש לקבל את ברכת הרב. בראותו זאת נמלא ליבו כעס - רגיל הוא לראות שמנשקים את הספר ולא ש"מרביצים" לו ח"ו... נישש הלה אל הרב והביע בפניו את מחאתו - איך יתכן שבני תורה ינהגו כך?!

השיב לו הרב בנחת: "שלמה המלך ע"ה אומר בחכמתו (משלי כו, ו): 'נְאֻמִים פְּעֵי אוֹהֵב וְנִעְתָרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנֵא'. יש אנשים שרואים ספר קדוש וממהרים לגשת ולנשק אותו. זה דבר יפה מאוד, אך לפתוח וללמוד בו? לא, בזאת אינם חפצים. לעומתם, לומדי התורה לא רק מנשקים את הספרים, מיקרים ומכבדים אותם, אלא גם מרבים ללמוד בהם בעמקות וגם בהתלהבות. אכן, תוך כדי לימוד יתכן שהם מנופפים בידיהם יתר על המידה...

"בא הקב"ה ואומר: 'נאמנים פצעי אוהב' - חביבות בעיני 'מכות' קדושות אלו, הבאות מתוך להט הלימוד. ואילו: 'נעתרות נשיקות שונא' - אין אני חפץ באותם אנשים המנשקים את

לְפֶא פְּעִי" - ה' יתברך רוצה את הלב. הקב"ה אומר, כביכול, לישראל: 'הואיל ואיני זקוק לכסף ולזהב שלכם, מדוע מבקש אני שתתנו לי תרומה? אלא, יודע אני, שיש בעולם דבר, שאתם עמלים עמל גדול כדי להשיגו, ואתם משתוקקים אליו ואוהבים אותו - וזהו הכסף והזהב. תנו לי את אשר תאהבו, תנו לי את אהבתכם'.

הקב"ה חפץ בתרומתנו, מאחר שתרומה זו מבטאת את אהבתנו כלפיו, והיא ניתנת "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ".

רב רבנו "המורה" רבי עזרא עטיה זצ"ל, ראש ישיבת "פורת יוסף", היה יושב עם תלמידיו ועוסק באחת מסוגיות הש"ס הסבוכות, זה אומר בכה, וזה בכה, וכולם דנים ומתפלפלים בלהט. מחמת הריתחא דאורייתא היו חלק מהם מגביהים קולם ומנופפים בידיהם, והיו שמבלי משים טפחו בידם על דפי הגמרא כדי להדגיש דבריהם.

אותך? רק אתמול הצהרתי שאני אוהב אותך מאוד, ושלשום אמרתי את זה אפילו פעמיים, וגם בשבוע שעבר... אם כן למה את אומרת, שאני לא אוהב אותך?!"

"למה אני אומרת"... חוזרת אחריו האשה בכאב, "הנה, אסביר לך בדיוק למה. אתמול הייתי תשושה, הגב כאב לי מאוד, וגם הרגליים, ביקשתי ממך עזרה בהשכבת הילדים. ומה אמרת לי? אתה זוכר, אולי?"

"ודאי שאני זוכר", מצהיר ראובן בגאון, "אמרתי לך, שאני אוהב אותך".

"ומה עוד אמרת לי?"

"אה, אמרתי שבטח תצליחי להסתדר לבד, בדיוק רציתי לשבת קצת,

ספרי הקודש, וממהרים להסתלק להם מבלי ללמוד כלל".

לא די לאהוב את הבורא יתברך בלב, אלא יש לבטא את האהבה גם במעשים - ללמוד תורה, לקיים מצוות ולעשות נחת רוח לאבינו שבשמים.

כדי לחדד את הדברים נביא משל קצר מן החיים:

ראובן אוהב את אשתו, כך לפחות הוא אומר לה שוב ושוב. ומאחר שהוא דואג להבהיר לה זאת, אין הוא מבין מדוע היא מזעיפה פניה אליו ומטיחה בו: "אתה לא אוהב אותי!"

ראובן המום: "אני? אני לא אוהב

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

ימי שלישי

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

9 02-6400000 שלוחה

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: בטלפון: 02-6400000

תמה על מעשהו זה. אמר לו רבי חייא:
"דינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו
מן החטא".

על אחת כמה וכמה לגבי אשה טובה,
שראוי לשמחה ולהביע את ההערכה
ואת האהבה כלפיה, ובכך זוכים לחיות
באהבה וברוב טובה.

עניין חשוב זה, מהוה גם משל לאהבה
שלנו כלפי הבורא יתברך.

יש אנשים המנשקים את ידם,
מצביעים כלפי השמים ואומרים: "אני
יהודי טוב, אני אוהב את אלוקים!" זה
טוב ונחמד, אך אין זו אהבה, אלא
דבורים בעלמא, ובהחלט לא די בכך.

האהבה לבורא צריכה להתבטא
במעשים, ובכך שאדם מוכן להקריב
בעבור הבורא את הרצונות שהוא רוצה
ואת החשקים שהוא חושק, ולקיים
"בטל רצונך מפני רצונו" (אבות ב, ד).

לשמוע מוסיקה ולקרוא עיתון" ...
"ושלשום, אתה זוכר מה היה?"

"כבר אמרתי מה היה שלשום -
שלשום אמרתי לך פעמיים שאני
אוהב אותך".

"נכון, ושלשום גם היה יום ההולדת
שלי. ביקשתי ממך לקנות לי עציץ
קטן, כי זה משמח אותי, אבל אתה לא
הסכמת לקנות לי ואמרת, שזה סתם
שטויות. הלזאת יקרא אהבה!?" ...

ראוי לכל אדם להשתדל לשמח את
בן/בת הזוג, ולבטא את אהבתו גם
במעשיו ובאופן התנהלותו.

הגמרא (יבמות סג ע"א) מספרת על רבי
חייא, שכאשר היה עובר בשוק ורואה
חפץ נאה, שעשוי לשמח את לב
אשתו, היה צורך אותו בסוודר ומביאו
מתנה לאשתו. רב, שידע כי אשתו
של רבי חייא נוהגת לצער אותו תדיר,

לרפואת

מאיר מאור בן חיה רבקה

מסופר על הגר"א ז"ל, שהוצרך ללכת פעם אל עשיר גדול ולדבר על ליבו, כדי שיתרום ביד נדיבה לאחת הישיבות שנקלעה למצוקה כספית. הרב לא היה רגיל לעשות כדבר הזה. הוא לא היה מבטל רגע מתלמודו, אך באותה שעה לא היתה ברירה, והגאון נאלץ לעשות זאת לצורך קיום אותה ישיבה.

כשהגיע הגר"א לביתו של העשיר, שמח העשיר שמחה גדולה על הכבוד שנפל בחלקו וארחו בכבוד גדול. הגאון החל לשוחח עם העשיר, אך מיד כאשר הבין העשיר במה דברים אמורים, לבשו פניו ארשת דאגה והוא אמר: "אנשים טועים לחשוב, שיש לי כסף ונכסים רבים, אך האמת היא, שיש לי חובות עצומים, כנגד כל

הקב"ה חוקר כליות ולב ומביט על האהבה של כל יהודי כלפיו. "אחד המרבה ואחד הממעט, ובלבד שיכוון אדם את דעתו לשמים" (מנחות קי, א). מאהבות אלו בנוי המשכן, המסמל ומבטא את אהבתנו אל הבורא יתברך.

וזהו שאמר שלמה המלך בחכמתו (שיר השירים ג, ט-י): "אַפְרִיּוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מְעַצֵּי הַלְבָנוֹן. עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב מְרֻכָּבוֹ אֲרָגְמָן תּוֹכוֹ רְצוּף אֶהְבָּה מְבֻנֹת יְרוּשָׁלַם".

שלמה המלך בנה בית מפואר לה' יתברך, עמודיו עשה כסף, רפידתו זהב וכו', אך לא הפאר והיופי הם העיקר, אלא "תּוֹכוֹ רְצוּף אֶהְבָּה מְבֻנֹת יְרוּשָׁלַם". העיקר הוא אהבת עם ישראל לאביהם שבשמים.

עשיר זה השקיע הון תועפות בכגד עבור עצמו, כיון שהוא אוהב את עצמו, אך הוא לא פתח את ליבו לתת מן הכסף - שנתן לו הקב"ה, באהבתו ובחסדו הגדול - כדי לעשות נחת רוח ליוצרו.

במה שאדם אוהב - שם הוא משקיע. הבעל שם טוב זצ"ל היה רגיל לומר: אדם בא לעולם בשביל שלוש אהבות - אהבת ה', אהבת ישראל ואהבת התורה הקדושה.

"קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוֹרֵיתָא וְיִשְׂרָאֵל
 קַדְד הוּא" (וזהר הקדוש, אחרי מות דף ע"ג
 ע"ב), ועל כך נאמר (קהלת ד, יב): "וְהַחֹט
 הַמְשַׁלֵּשׁ לֹא בְמִהְרָה יִנְתַּק".

בלא התורה הקדושה אין, חלילה, ערך לעם ישראל, ואין ה' יתברך יכול להתחבר אלינו. מוכרחים אנו לרדוף אחרי שלוש האהבות הללו, ליישמן ולקיימן - זהו החלק הנותר לאדם לעולמי עד ולנצח נצחים.

הנכסים שבבעלותי. כיון שכך, אסור לי לתת כסף לצדקה, שהרי כספם של אחרים הוא".

ובאמת גם בימינו יש עשירים, אשר בבעלותם וילה מפוארת באזור יוקרתי, ולידה חונות שלוש מכוניות פאר - והכל מחובות, וממשכנתאות שנטלו מהבנק! וביום מן הימים פושטים הם רגל ונשארים בלי כלום. יש מהם, שאף נזקקים לקבל מזון מקופת התמחוי של הקהילה...

"עוד זה מדבר וזה בא" - בעוד העשיר מטעים בטוב טעם ודעת את חוסר יכולתו לתרום, נכנס שליח ובידיו בגד מפואר, עשוי ממשי ומזהב, שעלותו מרקיעה שחקים...

אמר הרב לעשיר: "הלכה מעניינת חידשת לנו כאן... לצורכי גופך, למלבושי פאר, מותר לך להשתמש בכסף של "בעלי חובך", אך בשביל הקב"ה אסור לך להשתמש באותו כסף!?"

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאס הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל.

מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל.

רחל רוחאם ללה בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל.

רחל בת נגימה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, אילן בן מוזל ז"ל.

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטח ז"ל.

יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעימה ז"ל. תנצב"ה.